

No.

12. 5 Ocak 1967

Kadın Gazetesi (İst)

SANAT

Leopold Levy'nin Ardından

1882 - 1966

1936 — 1937 yıllarında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi öğretim sisteminde yapılan reorganizasyon sırasında Aka deminin Mimarlık, Resim, Heykel ve Dekoratif sanatlar bölgümlerini yönetmek üzere Avrupadan davet olunan profesörler arasında Resim Bölümünü yönetmek üzere 1937 yılında Fransadan davet olunan ve 1949 yılına kadar Türkiye de yaşayan Fransız ressami Léopold Lévy'nin ölümü dolayısıyle geçen hafta içinde Güzel Sanatlar Akademisinde bir anma töreni yapıldı ve bu arada sanatçının Türkiyede Resim ve Heykel Müzesi ile özel koleksiyonlarda bulunan desen ve gravürleri ile sulu boya ve yağlı boya tablolarının meydana getirilen 5 parça dan mürekkep bir de sergi açıldı. Sanatçıyı anmak üzere yapılan toplantıda Akadem Müdürü Huseyin Gezer'in yaptığı kısa bir açış konuşmasını takiben Cemal Tollu Léopold Lévy ile ilgili hatalarını nak letti, Fikret Âdil'de Léopold Lévy'nin Türkiyeye ilk gelişinde Resim sanatı üzerine o zaman Akademide vermiş olduğu bir konferansın (arşivle rinden çıkardığı) çevirisini ayınen okumakla 30 yıl öncesini tekrar yaştı ve üstadın sanat görüşünü kendi diliyle ve üslubuyla bir kerre daha anlatmış oldu.

Genç kuşak sanatçlarının yetişmesinde ve Resim sanatımızın bugünkü seviyesine yük selmesinde önemli bir rol oynayan Léopold Lévy'nin biyografisini aşağıda sunuyoruz:

1882 de Paris'te doğmuştur.

1897 de «Ecole des Arts Décoratifs» ve sonra da «Ecole des Beaux — Arts» a girer.

1898 de Lévy Matisse, Marquet ve Derain gurubuna katılır.

1900: Salon des Indépendants sergisine eser verebilme için Matisse ve Marquet

gibi boyacılık yapmak zorunda kalır. Aynı zamanda mizahi mecmualarda resimler yapar, 1903 — 1906: Askeri hizmet süresidir. Bu period içinde Lévy çok sayıda önemli resimler vücuta getirir. 1907 — 1914: Bir fabrikada desinatör olarak hayatını kazanır.

Segonzac, Waroquier ile eserlerini sergiler. Paris'te Galeri Vildrac da Pesson, Berthe Weil ile sergiler açar. Galeri Barbazonges da sergilere katılır. Derain, Despiau, Pascin, Dufresne, Charensol ile arkadaşlık kurar. Bu yıllar Lévy'nin bugünkü gelişimin başlangıcıdır.

idare etmek üzere Fransa'dan ayrılr. Türkiyede Akademiyi organze etmekle gurur duyar.

Bu sırada çok sayıda resim yapar. Fakat sadece Akademi ve Fransız konsolosluğunda (İstanbul'da) olmak üzere iki sergi düzenler.

1949 : Lévy, Paris'e döner.

1950 - 1959: Paris ve Provence'de çalışır.

1951 : Paris Galerie des Beaux Arts'da önemli Retrospective sergisini açar. Charles Estienne bu sergi için söyle der: Türkiyedeki çalışmaları arkadaşlarını şaşırtacak ve «neden tamamen figüratif?» sorusu sorulacaktır.

1954 : Galéri L'Elysée'de (Pariste) sergi. Waldemar Georges der ki: «O ufkunu genişletmiş, çağdaş resimde ender rastlanan bir renk armonisini keşfetti. Renkleri daha zengin, daha sağlamlaşmıştır. Şarap kırmızısı, zeytin yeşili ve toprak rengini kullanması tamamen şahsîdir. André Warnod ise onun resmini çok süsülü bir şark halisine benzetir.

1956: Paris, Galerie Dina Verry'de eserlerini sergiler.

Marcel Sauvabe söyle yazar: Lévy öyle vasıfları devam ettirmiştir ki, bu onu «La belle époque» grubunun en hassas, gençlik dolu ve yaratıcı ressamlarından biri yapmıştır.

Galérie Charpentier'de açılan «Nature Morte» ve «Autour de 1900» sergilerine katılır.

Paris Müze d'Art Modern'de Le Havre Müzesinde, Limoges, Aix-en-Provence Cezaevi, İstanbul müzelerinde ve aynı zamanda Fransa, Amerika, Brezilya, Almanya, İsviçre, Belçika ve Türkiye'de hususi koleksiyonlarda eserleri mevcuttur.

1909: Gravürcülüğe başlar. Claude Roger — Marx, onu asrin en iyi gravürcülerinden biri olarak tasvir eder.

1914 — 1918: Silâh altına alır. Önce cephe hizmetine, sonra ihtiyata sevkedilir. Bu zaman içinde Derain gibi impressionisme karşı olan reaksiyonunu gösterir.

1919: İtalyaya ve Güney Fransa'ya ilk seyahatini yapar. Eserlerinin 3/2 si Güneyde meydana gelmiştir.

1920: Calis'de çalışır. Artık eski eserlerinin aşırı disipliniyi terketmiştir. Vence'de Dufy ve Jean Marchand ile karşılaşır, Pariste galeri Vildrac'ta sulu boyalarını sergiler.

1923 — 1926: La Ciotat'da yerleşir. Sık sık Braque ve Derain ile buluşur. Salon d'Automne'da: Despiau, Friant

1927 - 1936 : Aix-en-Provence ve Paris'te çalışır. Bu devre çok verimli bir süredir. Zaman zaman Académie Scandinav'da ders verir. Galéri Marsailles ve Barbazon'da eserlerini teshir eder.

Galéri Marseilles'deki sergiyi için eleştirel Claude Roger — Marx: O, Corot ve Renoir gibi resim yapıyor. Fakat bu hiçbir zaman «onları taklit ediyor» demek değildir. O Derain gibi, onların köklesmiş geleneklerini değişik bir şekilde ayrı bir tarzda kendi usulüyla ortaya koyma. Stili, onlarınkinden farklıdır ve kendine hâs bir zerafet, kalite ve zenginliği vardır.

1936 - 1949 : Lévy; La Légion d'Honneur şövalyeligi seçilir. Sonra 13 sene için İstanbul'da Güzel Sanatlar Akademisinde resim bölümünden

Nihat AKYUNAK